

VADELİ İŞLEM VE OPSİYON PİYASASI

YAPI KREDİ YATIRIM TÜREV MASASI

SERMET SEVİL

31 Mart 2016

İçerik

1. Vadeli İşlem (Future) Piyasaları

- Vadeli (Future) İşlem Nedir?
- Kimler Vadeli İşlem Yapabilir?
- ViOP'da İşlem Gören Döviz Vadeli İşlem Sözleşmeleri
- Kaldıraç Oranları
- Vadeli Döviz Sözleşmelerinin Fiyatlandırılması
- Vadeli İşlem Sözleşmesi ile Riskten Korunma (Long/Short Hedge)

2. Vadeli İşlem (Future) Piyasaları

- Opsiyon Sözleşmesi Nedir?
- Opsiyon Fiyatlarını Etkileyen Faktörler
- Opsiyon Terimleri
- Kimler Opsiyon İşlemi Yapabilir?
- Opsiyon Türleri
- ViOP'da İşlem Gören Opsiyon Sözleşmeleri
- Opsiyon Sözleşmesi ile Riskten Korunma (Long Call/Put ve Short Call/Put)

3. ViOP'ta Nasıl İşlem Yapabilirim?

4. YKY'de Hesap Açılışı

Vadeli İşlem (Future) Piyasaları

Vadeli (Future) İşlem Nedir?

- Sözleşme taraflarına, standart miktar ve kalitede bir malı, kıymeti veya finansal göstergesi, belirli bir tarihte, bugünden anlaşılan fiyattan alma veya satma yükümlülüğü getiren sözleşmedir.
- Vadeli işlem yapabilmek için belirlenen başlangıç teminatı (initial margin) Takas Kurumu'na yatırılmalıdır. Sözleşme fiyatlarında oluşan zarar sonucunda teminat seviyesinin sürdürme teminatının (maintenance margin) altına düşmesi durumunda yatırımcıya teminat tamamlama çağrısı (margin call) yapılır.
- Vadeli sözleşmelerde hem alış hem de satış yönünde işlem yapılabilir.
- Vadeli piyasalar için yatırdığınız TL cinsinden başlangıç teminatlarına, pozisyonunuz olsun ya da olmasın, gecelik faiz uygulanmaktadır. (İsteğe bağlı olarak nemalandırılmayabili.)
- Vadeli piyasalar organize borsalardır. Forward sözleşmelerinin aksine, kontrat vadesi dolmadan pozisyon kapatılabilir.
- Teminatlar Takasbank güvencesindedir.

Kimler Vadeli İşlem Yapabilir?

- **Riskten Korunmak (Hedging) İsteyenler:** Finansal piyasalardaki fiyat dalgalanmalarından etkilenen ve risklerini hedge etmek isteyen yatırımcılar, ithalatçılar, ihracatçılar.
- **Spekülatörler:** Fiyat beklentileri çerçevesinde piyasalarda kar elde etmeyi hedefleyen yatırımcılar. Risk almayı tercih eden ve piyasalarda işlem hacminin artmasına katkı sağlayan yatırımcılardır.
- **Arbitrajcılar:** Eş zamanlı farklı vadelerde veya piyasalarda yapılan alım ve satım işlemleriyle risksiz kar elde etmeyi hedefleyen yatırımcılar.
- **Örnek:** USDTRY spot fiyatı ve vadeli kontrat fiyatında taşıma maliyetinin ötesinde fiyat farkının oluşması, arbitrajcılarının ucuz olan piyasadan alış, pahalı olan piyasadan satış yaparak kar elde etmesini sağlar.

ViOP'da İşlem Gören Döviz Vadeli İşlem Sözleşmeleri

Sözleşme	Sözleşme Büyüklüğü	Vade Sonu Uzlaşma Fiyatı	Uzlaşma Şekli	Teminat
DolarTL	1.000 Dolar	Son işlem günü saat 15:30'da TCMB tarafından açıklanan gösterge niteliğindeki ABD Doları alış ve satış kurları ortalaması	Nakdi Uzlaşma	145 TL
EuroTL	1.000 Euro	Son işlem günü saat 15:30'da TCMB tarafından açıklanan gösterge niteliğindeki ABD Doları alış ve satış kurları ortalaması	Nakdi Uzlaşma	155 TL
EUR/USD Çapraz Kur	1.000 Euro	TCMB'nin son işlem gününde açıkladığı gösterge niteliğindeki Euro/Amerikan Doları çapraz kurudur	Nakdi Uzlaşma	155 TL
Altın Vadeli	1 gram altın	LBMA Gold Price P.M.	Nakdi Uzlaşma	8 TL
Dolar/Ons Altın Vadeli	1 ons altın	LBMA Gold Price P.M.	Nakdi Uzlaşma	235 TL

Güncel Kaldıraç Oranları

	Başlangıç Teminatı*	Alınan Pozisyon Büyüklüğü	
Sözleşme	(TL)	(TL)	Kaldıraç Oranı
DolarTL VİS	145	2943	20.30
EuroTL VİS	155	3269	21.09
EUR/USD VİS	155	3573	23.05
Altın VİS	8	118.4	14.80
Dolar/Ons Altın VİS	235	3590.9	15.28

*Takasbank tarafından 24.02.2016 tarihinde açıklanan SPAN parametre dosyasından alınmıştır.

Vadeli Döviz Sözleşmelerinin Fiyatlandırılması

Taşıma Maliyeti Modeli: Bu ana modele göre vadeli fiyatlar, alım satım konu dayanak varlığın spot fiyatı ve bugünden teslimat gününe kadarki taşıma maliyetine (feragat edilen faiz geliri, malı tutarak kazanılan temettü veya faiz geliri, malı depolamanın, sigorta ettirmenin bedeli) bağlıdır.

Teorik Vadeli Fiyat: Spot Fiyat + Taşıma Maliyetidir.

Örnek 3 ay Vadeli Kur

Spot Kur: 2.90 TL 3 ay TL Faizi = % 12, 3 ay \$ Faiz = % 2 olsun.

Forward Alış Kuru:
$$\frac{1 + [\text{TL Borç Verme Faiz Oranı} \times \text{VKG} / 36500]}{1 + [\text{USD Borç Alma Faizi} \times \text{VKG} / 36500]} \times \text{Spot Kur (Satış)}$$

Vadeli Kur: 2,97116

Vadeli Döviz Sözleşmelerinin Fiyatlandırılması

Kaldıraç Etkisi

Spot piyasa işlemlerinde, alım-satım konu varlığın bedelinin tamamı peşin olarak ödenir. Vadeli işlem kontratlarında başlangıç teminatı olarak adlandırılan ve işlemin toplam tutarının yaklaşık % 10-20'sine tekabül eden bir tutarın yatırılması yeterlidir.

Spot Piyasada Alım Örneği

2,900 TL paranız var ve bir ay sonra \$ kurunun 3,00 TL seviyesine çıkacağını düşünüyorsunuz.

Spot \$/TL = 2.90 TL

2,900 TL ile spot piyasadan 1,000 USD alırsınız.

Bir ayın sonunda kur beklediğiniz gibi 3,00'a çıkarsa 100 TL kar edersiniz.

Kur 2.80 TL olursa 100 TL zarar edersiniz.

Vadeli Döviz Sözleşmelerinin Fiyatlandırılması

Vadeli Piyasada Alım Örneği:

2,900 TL olan anaparayı ViOP'da işlem yapmak üzere teminat olarak yatırılırsınız. Bu durumda kaldıraç nedeni ile 20,000 \$'a kadar pozisyon alabilirsiniz. (Kaldıraç Oranı = İşlem Tutarı / Teminat)

Başlangıç Teminatı = 145 TL/kontrat

20 adet vadesine bir ay kalmış \$ sözleşmesini 2,90 USDTRY kurundan alırsınız. (1 Kontrat = \$1,000)

Vade sonunda \$/TLkuru 3,0 TL olursa karınız 2,000 TL olur.

$(3,00 - 2,9) \times 200 \times 1,000 = 2,000 \text{ TL}$

Kur 2.80'e düşerse, uzun pozisyonunuz neticesinde 2,000 TL zarar edersiniz.

Vadeli İşlem Sözleşmesi ile Riskten Korunma

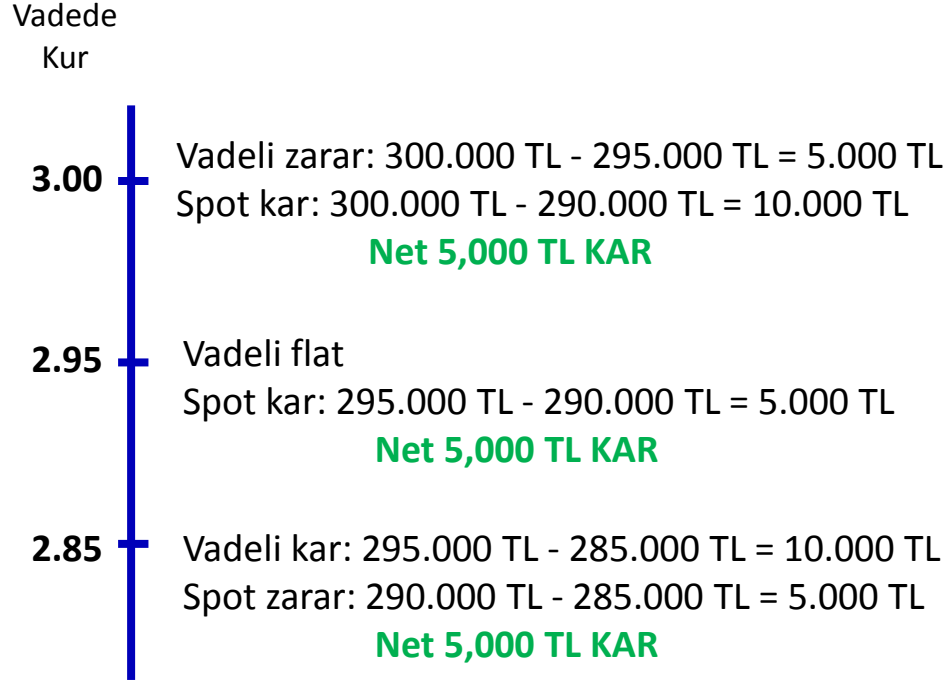
- Short Hedge Örnek: İhracatçı bir firma, \$ 100.000 tahsilatını 3 ay sonra yapacaktır. Bugün spot kura göre üretilen ve fiyatları belirlenen ticari mal USD/TL kurunda düşüş olduğu takdirde daha düşük fiyattan satılmak zorunda kalacaktır. Bu durumda ihracatçı kur zararına maruz kalacaktır.
- İhracatçı firma, ViOP'da USDTRY kontratında satım yönünde pozisyon ile kurun düşme riskine karşı kendini koruyabilir.

Kontrat	TRYUSD Haziran 2016 Vadeli (F_TRYUSD0616SO)
Pozisyon Yönü	Kısa (Satış)
Sözleşme Büyüklüğü	1 kontrat = 1,000 USD
Kontrat Sayısı	100.000 USD'lık tahsilat için 100 kontrat satılır.
Spot Fiyat	2,90 TL
Vadeli Fiyat	2,95 TL
Pozisyon Büyüklüğü	100 kontrat * 1000 USD * 2,95 = 295.000 TL
Başlangıç Teminatı	100 kontrat * 145 TL = 14.500 TL
Kaldıraç	295.000/14.500 = 1'e 20

Vadeli İşlem Sözleşmesi ile Riskten Korunma

- Pozisyon vade sonunda kapatıldığında USD/TL kuru hangi seviyede olursa olsun ihracatçı firma getirisini sabitlemiş ve kur riskinden korunmuş olur;

(Vade sonunda spot future fiyatlarının eşitlendiği varsayımı altında)

Vadeli İşlem Sözleşmesi ile Riskten Korunma

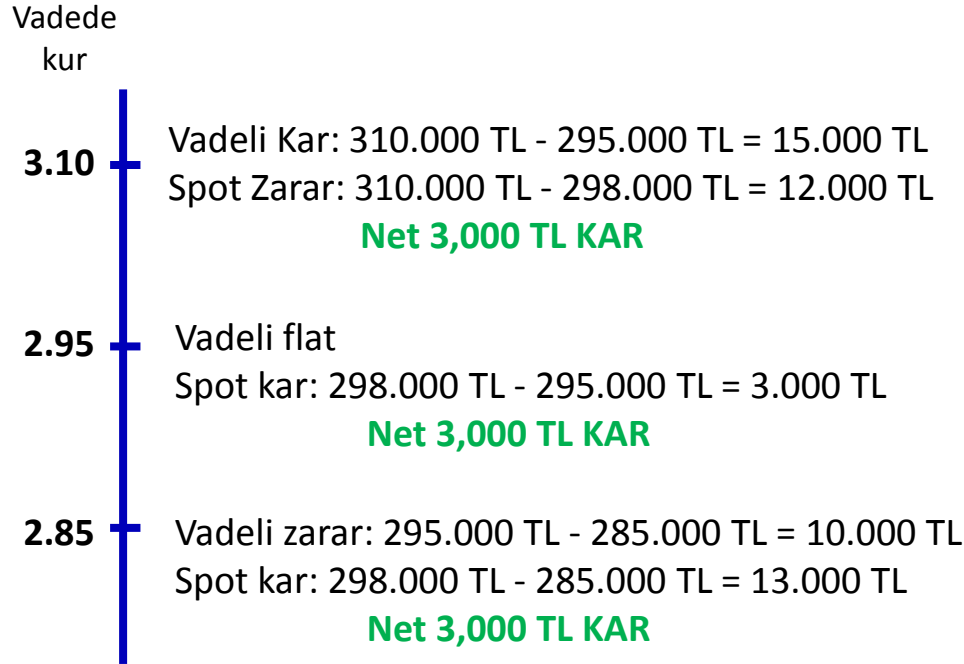
- Long Hedge Örnek: 3 ay sonra \$ 100.000 ödemesi olan ithalatçı firma, VİOP'da USDTRY kontratında alım yönünde pozisyon olarak kurun yükselme riskine karşı kendini koruyabilir.

Kontrat	TRYUSD Haziran 2016 Vadeli (F_TRYUSD0616SO)
Pozisyon Yönü	Long (Alış)
Sözleşme Büyüklüğü	1 kontrat = 1000 USD
Kontrat Sayısı	100.000 USD'lık tahsilat için 100 kontrat alınır.
Spot Fiyat	2,90 TL
Vadeli Fiyat	2,95 TL
Pozisyon Büyüklüğü	100 kontrat * 1000 USD * 2,95 = 295.000 TL
Başlangıç Teminatı	100 kontrat * 145 TL = 14.500 TL
Kaldıraç	295.000/14.500 = 1'e 20

Vadeli İşlem Sözleşmesi ile Riskten Korunma

- Firma 3 ay sonrasına USD alımını ViOP piyasasında 2,95 maliyetle yapmış olsun. Maliyet hesabının USDTRY 2,98 kura göre belirlenmiş olduğunu ve bu seviyenin üzerinde zarar oluşacağını varsayalım.
- Pozisyon vade sonunda kapatıldığında USD/TL kuru hangi seviyede olursa olsun ithalatçı firma getirisini sabitlemiş ve kur riskinden korunmuş olur;

(Vade sonunda spot future fiyatlarının eşitlendiği varsayımı altında)

Opsiyon Piyasaları

Opsiyon Sözleşmesi Nedir?

- Opsiyon alıcı ve satıcısı olarak iki taraf bulunmaktadır. Opsiyon sözleşmesi;
 - Alıcıya, ödeyeceği opsiyon primi karşılığında, belirli bir vadede, bugünden belirlenen bir fiyattan, sözleşmeye dayanak teşkil eden malı, kıymeti ya da finansal göstergesi satın alma veya satma hakkı tanır.
 - Satıcıya, aldığı opsiyon primi karşılığında, alıcının sözleşmeden doğan hakkını kullanması durumunda , sözleşmeye dayanak teşkil eden malı, kıymeti ya da finansal göstergesi satın alma veya satma yükümlülüğü getirir.
 - Alıcı hesabında prim işlem yapıldığı gün tahsil edilirken, satıcı primini işlemin gerçekleştiği günün ertesi günü alır.
 - Opsiyon fiyatı piyasada arz talebe göre belirlenir ve iadesi mümkün değildir.

Temel Kavramlar:

- Kullanım Fiyatı (Strike Price)
- Opsiyon Primi
- Long/Short Taraf
- Alım/Satım Opsiyonu

Opsiyon Türleri

Opsiyonlar “**call opsiyon**” (alım opsiyonu) ve “**put opsiyon**” (satım opsiyonu) olarak ikiye ayrılır.

- “**Call Opsiyon**”, alıcıya, bir prim karşılığında, dayanak varlığı bir vadede veya belirli bir vadeye kadar önceden mutabık kalınan bir fiyattan satın alma hakkı veren opsiyon işlemidir.

Alım (Call) Opsiyon

- Alım Opsiyonunda Uzun Pozisyon (Long Call) : Yukarı yönlü fiyat beklentisi
 - Alım Opsiyonunda Kısa Pozisyon (Short Call) : Aşağı yönlü fiyat beklentisi
- “**Put Opsiyon**”, alıcıya, bir prim karşılığında, dayanak varlığı bir vadede veya belirli bir vadeye kadar önceden mutabık kalınan bir fiyattan satma hakkı veren opsiyon işlemidir.

Satım (Put) Opsiyon

- Satım Opsiyonunda Uzun Pozisyon (Long Put) : Aşağı yönlü fiyat beklentisi
- Satım Opsiyonunda Kısa Pozisyon (Short Put) : Yukarı yönlü fiyat beklentisi

Opsiyon Fiyatlarını Etkileyen Faktörler

- Dayanak varlığın spot fiyatı, S_0
- Opsiyonun kullanım Fiyatı, K
- Vade sonuna kadar olan zaman, T
- Dayanak varlığın dalgalanma oranı, σ
- Faiz oranı, r
- Standart normal olarak dağıtılmış bir değişkenin 0 (0,1) d_1 'den veya d_2 'den düşük olma olasılığı
- Opsiyonun vadesi içerisinde temettü beklentisi

Opsiyon Terimleri

- Delta: Dayanak varlık fiyatının bir birim değişmesi sonucunda opsiyonun priminin ne kadar deęiőeceęini gösterir. Delta % olarak ifade edilir ve en düşük 0, en yüksek 100 olabilir. Asli değeri çok yüksek olan bir opsiyonun deltası % 100'e yakın iken, başa baş bir opsiyonun deltası vadesine kalan gün sayısına göre % 40-55 aralığında değişmektedir. Aşırı asli değersiz olan bir opsiyonun deltası ise % 0'a yakındır.
- Gama: Gama, opsiyona dayanak olan varlığın fiyatındaki bir birim değişikliğin opsiyon deltasında kaç birim değişiklik olacağını gösterir.
- Vega: Vega, dayanak varlık fiyatının zımni dalgalanmasının % 1'lik değişimi sonunda opsiyon priminin ne kadar değişebileceğini gösterir.
- Theta: Theta, vade sonuna bir gün daha yaklaşıldıkça, opsiyonun fiyatının ne kadar azalacağını ölçer.
- Rho: Rho, faiz oranının % 1'lik değişmesi sonucunda, opsiyonun priminde ne kadar değişim olacağını gösterir.

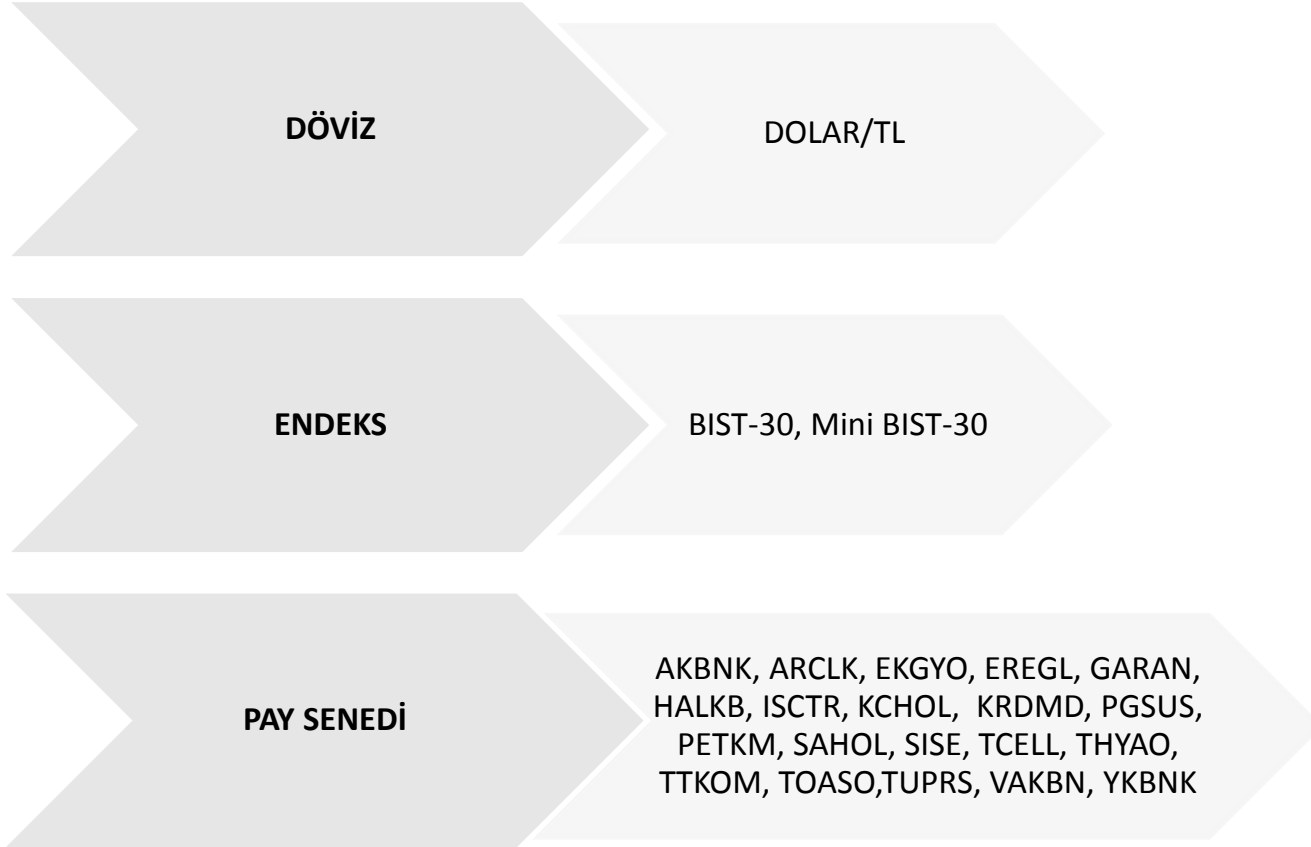
Kimler Opsiyon İşlemi Yapabilir?

- **Riskten Korunmak İsteyenler (Hedging):** Finansal piyasalardaki fiyat dalgalanmalarına karşı, portföylerindeki veya bilançolarındaki malı, kıymeti veya finansal göstergesi korumak (hedge etmek) isteyen yatırımcılar.
- **Spekülatörler:** Risk almayı tercih eden, fiyat beklentileri çerçevesinde piyasalarda kar elde etmeyi hedefleyen ve piyasalarda işlem hacminin artmasına katkı sağlayan yatırımcılardır.

VIOP'da İşlem Gören Opsiyon Sözleşmeleri

Sözleşme	Sözleşme Büyüklüğü	Vade Sonu Uzlaşma Fiyatı	Uzlaşma Şekli	Vadeler
DolarTL Opsiyon	1.000 Dolar	TCMB'nin saat 15:30 itibarıyla açıklayacağı gösterge niteliğindeki alış ve satış kurunun ortalamasının 1.000 ile çarpılması	Nakdi Uzlaşma	Yılın tüm ayları (En yakın iki ayda işlem yapılabilir.)
Pay Opsiyon	100 adet pay	-	Fiziki Teslimat	Yılın tüm ayları (En yakın üç ayda işlem yapılabilir.)
BIST30 Endeks Opsiyon	Dayanak varlık, endeks değerlerinin 1.000'e bölünmüş halidir. Her bir endeks opsiyon sözleşmesi 100 adet dayanak varlığı temsil eder.	BIST 30 Endeksinin son işlem gününde spot piyasadaki son 30 dk ilan edilen değer ortalamasının %80 ve BIST30Endeks değerinin %20 ile ağırlıklandırılması	Nakdi Uzlaşma	Şubat, Nisan, Haziran, Ağustos, Ekim, Aralık

ViOP'ta İşlem Gören Opsiyon Sözleşmeleri

Call Alım Opsiyonu

➤ **Call Alım Örnek:** İthalatçı bir firma, 100.000 dolarlık ödemesini 1 ay sonra yapacaktır. Bu sürede, USD/TL kurundaki yükseliş firmayı kur zararına maruz bırakır. İthalatçı firma, VİOP opsiyon kontratlarında TRYUSD Call opsiyonu alarak kendini kur riskine karşı koruyabilir.

➤ **Risk:** Satın alınan opsiyonlarda risk ödenen prim ile sınırlıdır.

CALL ALIM OPSİYONU

Kontrat	O_TRYUSDKE0416C2850S0 -TRYUSD Nisan vadeli 2,85 kullanım fiyatlı Call Opsiyonu
Vade	29 Nisan 2016
Sözleşme Büyüklüğü	1 kontrat = 1.000 USD ise 100.000 USD için 100 kontrat Call Opsiyonu alınıyor.
Pozisyon	Alım hakkı alış
Spot Fiyat	2,85
Kullanım Fiyatı	2,85
Pozisyon Büyüklüğü	100 kontrat * 1.000 USD * 2,85 = 285.000 TL
Opsiyon Primi	1 kontrat için 70,00 TL ise 100 kontrat için 100 * 70,00 TL = 7.000 TL
Başabaş Seviyesi	2,85+0,07=2,92 (Kullanım Fiyatı + Kontrat başına Opsiyon Primi)

Call Alım Opsiyonu

İthalatçı Firma 100 kontrat Call opsiyonu satın aldığı anda kur riskine karşı korunmak için 7.000 TL prim ödemesi gerekiyor.

1. Senaryo: Vade sonunda dolar kurunun **> 2,85** olması durumunda, İthalatçı Firma opsiyon hakkını kullanır.

Örnek: 29 Nisan vade de kurun 3,00 TL olması durumunda,

$3,00 - 2,85 = 0,15 * 1000 * 100 = 15.000$ TL brüt kar elde eder.

Kar – Opsiyon Primi = Net Kar

$15.000 \text{ TL} - 7.000 \text{ TL} = 8.000 \text{ TL}$ Net Kar

Spot piyasadan $100.000 \text{ USD} * 3,00 = 300.000 \text{ TL} - 8.000 = 292.000 \text{ TL}$

İthalatçı Firma USDTRY riskini 2,92 ile sabitleyerek kurun yükselme riskine karşı kendini korumuş olur.

2. Senaryo: Vade sonunda dolar kurunun **< 2,85** olması durumunda, opsiyon değersiz itfa olur.

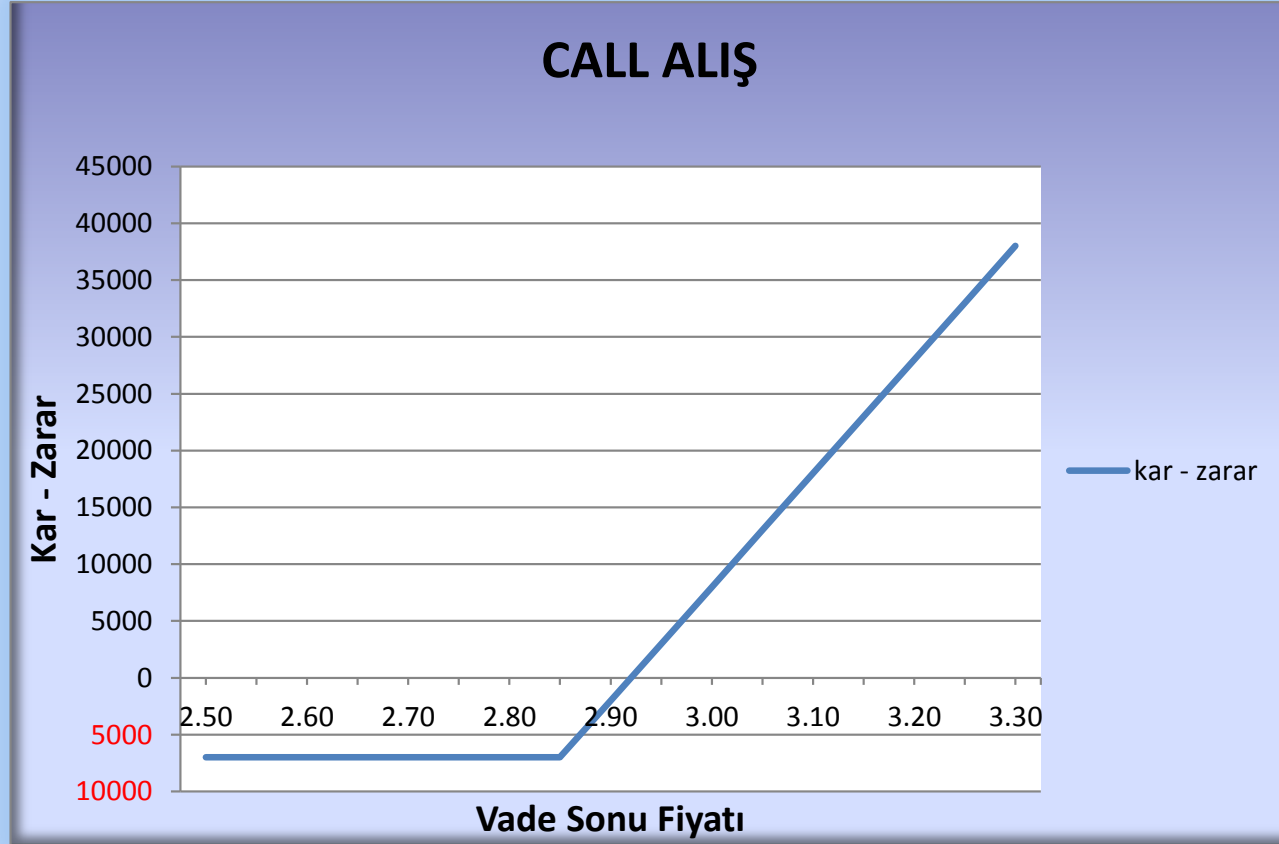
Örnek : 29 Nisan vade de kurun 2,70 TL olması durumunda,

İthalatçı firma piyasadan 100.000 USD'yi 2,70 kurdan satın alır.

$100.000 \text{ USD} * 2,70 = 270.000 \text{ TL}$

İthalatçı firma ödediği TL 7,000 opsiyon primi ile kur riskine karşı pozisyonunu hedge etmiş olur.

Call Alım Opsiyonu

Put Alım Opsiyonu

- **Put Alım Örnek:** İhracatçı bir firma, 100.000 dolarlık tahsilatını 1 ay sonra yapacaktır. Bu sürede, USD/TL kurundaki düşüş firmayı kur zararına maruz bırakır. İhracatçı firma, VİOP opsiyon kontratlarında TRYUSD Put opsiyonu alarak kendini kur riskine karşı koruyabilir.
- **Risk:** Satın alınan opsiyonlarda risk ödenen prim ile sınırlıdır.

PUT ALIM OPSİYONU

Kontrat	O_TRYUSDKE0416P2900S0 -TRYUSD Nisan vadeli 2,90 kullanım fiyatlı Put Opsiyonu
Vade	29 Nisan 2016
Sözleşme Büyüklüğü	1 opsiyon kontrat = 1.000 USD 100.000 USD için 100 kontrat Put Opsiyonu satın alınır
Pozisyon	Satım hakkı alış (Long Put)
Spot Fiyat	2,85
Kullanım Fiyatı	2,90
Pozisyon Büyüklüğü	100 kontrat * 1.000 USD * 2,90 = 290.000 TL
Opsiyon Primi	1 kontrat için 45,00 TL ise 100 kontrat = 100 * 45,00 TL = 4.500 TL
Başabaş Noktası	2,90-0,045=2,8550 (Kullanım Fiyatı- Kontrat başına Opsiyon Primi)

Put Alım Opsiyonu

İhracatçı Firma 100 kontrat Put opsiyonu satın aldığı anda kur riskine karşı korunmak için 4.500 TL prim ödemesi gerekiyor.

1. Senaryo: Vade sonunda dolar kurunun **< 2,90** olması durumunda, ihracatçı firma opsiyon hakkını kullanır.

Örnek: 29 Nisan vade de kurun 2,70 TL olması durumunda,

$2,90 - 2,70 = 0,20 * 1000 * 100 = 20.000$ TL brüt kar elde eder.

Brüt Kar – Opsiyon Primi = Net Kar

20.000 TL – 4.500 TL = 15.500 TL Net Kar

Spot piyasadadan 100.000 USD * $2,70 = 270.000$ TL + $15.500 = 285.500$ TL

İhracatçı firma USDTRY riskini 2,8550 ile sabitleyerek kurun düşme riskine karşı kendini korumuş olur.

2. Senaryo: Vade sonunda dolar kurunun **> 2,90** olması durumunda, opsiyon değersiz itfa olur.

Örnek : 29 Nisan vade de kurun 3,00 TL olması durumunda,

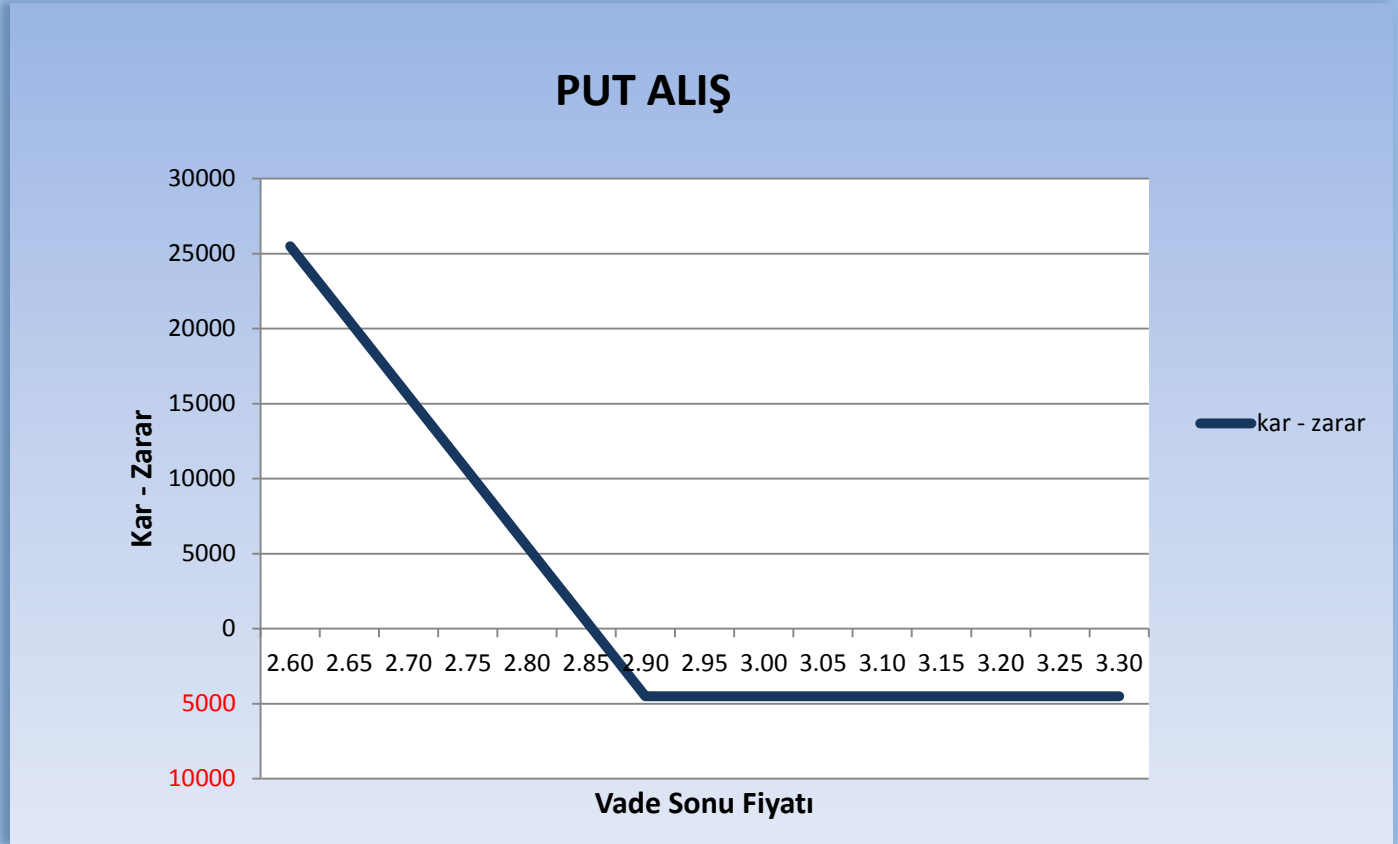
İhracatçı firma piyasadadan 100.000 USD'yi TL ye çevirir.

100.000 USD * $3,00 = 300.000$ TL

$300.000 - 4.500 = 295.500$ TL

İhracatçı firma ödediği 4,500 TL opsiyon primi ile kurun düşme riskine karşı pozisyonunu hedge etmiş olur.

Put Alım Opsiyonu

Call Satım Opsiyonu

- **Call Satış Örnek:** İhracatçı bir firma, 100.000 dolarlık tahsilatını 1 ay sonra yapacaktır. Bu sürede, USD/TL kurunda **düşüş beklemektedir**. İhracatçı firma, kurdaki düşüş beklentisine karşı TRYUSD Call opsiyonu satarak kur riskine karşı belli bir seviyeye kadar kendini koruyabilir.
- **Risk:** Vadede USDTRY'nin kullanım fiyatının üzerinde kapanması durumunda kullanım fiyatından satma zorunluluğu bulunmaktadır. Opsiyon işleminden elde edilecek maximum kar alınan prim ile sınırlıdır.

CALL SATIM OPSİYONU

Kontrat	O_TRYUSDKE0416C2900S0 -TRYUSD Nisan vadeli 2,85 kullanım fiyatlı Call Opsiyonu
Vade	29 Nisan 2016
Sözleşme Büyüklüğü	1 kontrat = 1.000 USD ise 100.000 USD için 100 kontrat Call Opsiyonu satıyor.
Pozisyon	Alım hakkı satış
Spot Fiyat	2,85
Kullanım Fiyatı	2,85
Pozisyon Büyüklüğü	100 kontrat * 1.000 USD * 2,85 = 285.000 TL
Opsiyon Primi	1 kontrat için 65,00 TL ise 100 kontrat için 100 * 65,00 TL = 6.500 TL
Başabaş Seviyesi	2,85+0,0065= 2,9150 (Kullanım Fiyatı + Kontrat başına Opsiyon Primi)

Call Satım Opsiyonu

1. Senaryo: Vade sonunda dolar kurunun **< 2,85** olması durumunda, opsiyon değersiz itfa olur. Karşı taraf alım hakkını kullanmaz. Karşı taraf satım hakkını kullanmaz ve opsiyondan elde edilen 6,500 TL prim işlem karı olur.

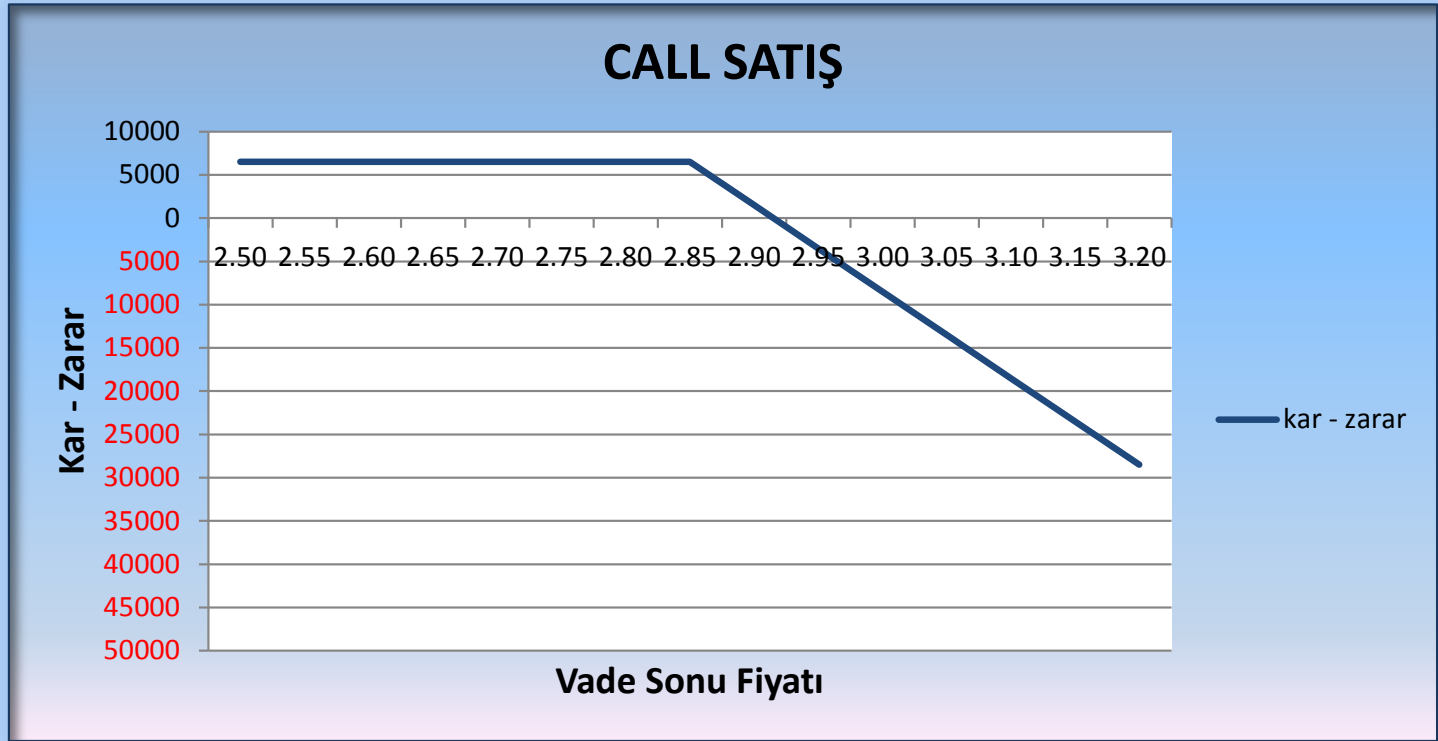
2. Senaryo : Vade sonunda dolar kurunun **> 2,85** olması durumunda, karşı taraf alım hakkını kullanır.

Örnek : 29 Nisan vade de kur 2,95 TL olması durumunda,

$$2,95 - 2,85 = 0,10 * 1000 * 100 = 10.000 \text{ TL brüt zarar}$$

$$\text{Brüt Zarar} - \text{Opsiyon Primi} = \text{Net Zarar } 10.000 \text{ TL} - 6.500 \text{ TL} = 3.500 \text{ TL Net Zarar}$$

Call Satım Opsiyonu

Put Satım Opsiyonu

- **Put Satım Örnek:** İthalatçı firma USDTRY kurunun gerilemesi durumunda alım yapmayı planlamaktadır. Firma, USDTRY Put opsiyonu satarak hem prim elde eder, hem de kurun beklediği seviyeye gelmesi durumunda alım yapar.
- **Risk:** Vadede USDTRY'nin kullanım fiyatının altında kapanması durumunda kullanım fiyatından alım yapma zorunluluğu bulunmaktadır. Opsiyon işleminden elde edilecek maximum kar alınan prim ile sınırlıdır.

➤ PUT SATIM OPSİYONU

Kontrat	O_TRYUSDKE0416P2850S0 -TRYUSD Nisan vadeli 2,85 kullanım fiyatlı Put Opsiyonu
Vade	29 Nisan 2016
Sözleşme Büyüklüğü	1 kontrat = 1.000 USD ise 100.000 USD için 100 kontrat Put Opsiyonu satılıyor.
Pozisyon	Satım hakkı satış
Spot Fiyat	2,85
Kullanım Fiyatı	2,85
Pozisyon Büyüklüğü	100 kontrat * 1.000 USD * 2,85 = 285.000 TL
Opsiyon Primi	1 kontrat için 20,00 TL ise 100 kontrat için 100 * 20,00 TL = 2.000 TL
Başabaş Seviyesi	2,85-0,02=2,83 (Kullanım Fiyatı - Opsiyon Primi)

Put Satım Opsiyonu

1. Senaryo: Vade sonunda dolar kurunun **> 2,85** olması durumunda, opsiyon değersiz itfa olur. Karşı taraf satım hakkını kullanmaz ve opsiyondan elde edilen 2,000 TL prim işlem karı olur.

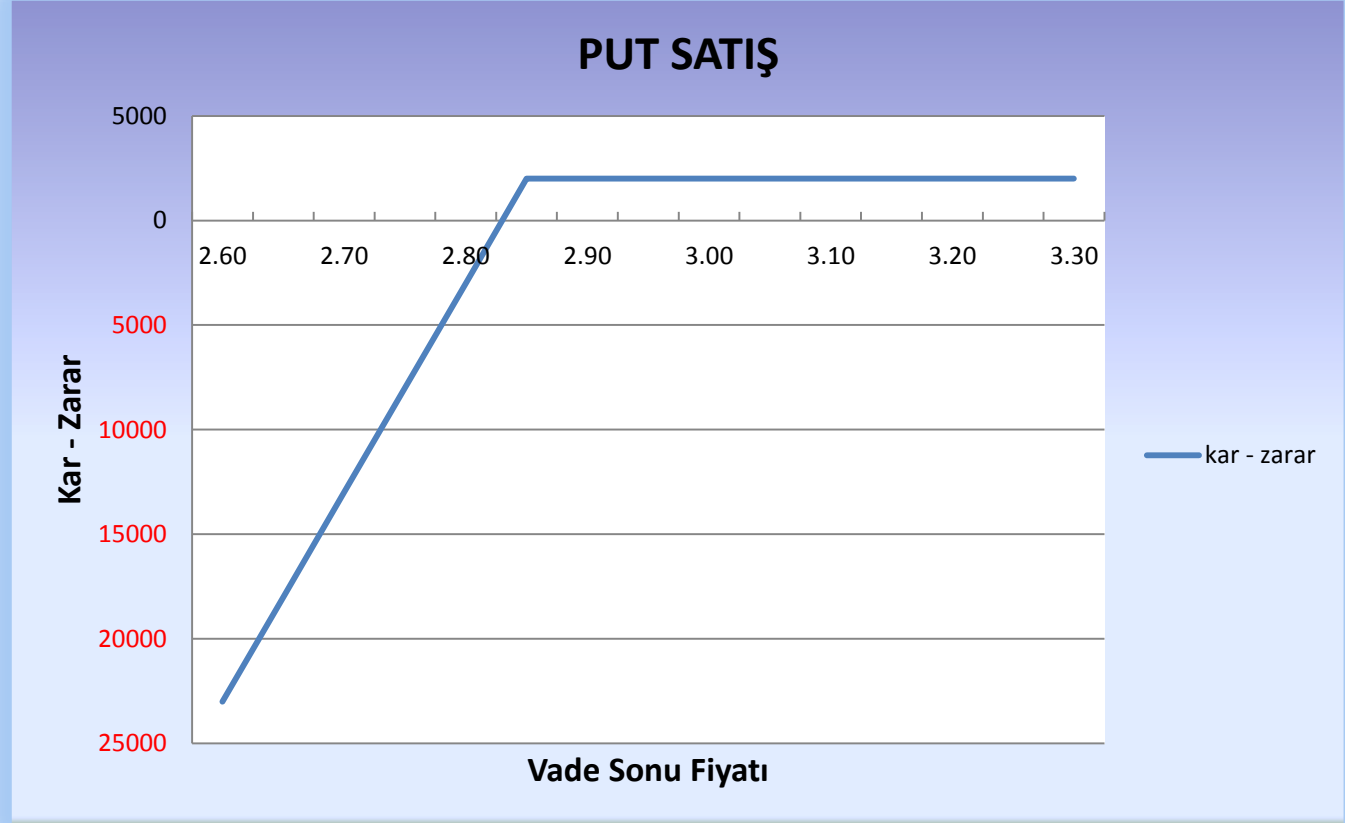
2. Senaryo : Vade sonunda dolar kurunun **< 2,85** olması durumunda, karşı taraf satım hakkını kullanır.

Örnek : 29 Nisan vade de kur 2,80 TL olması durumunda,

$$2,85 - 2,80 = 0,05 * 1000 * 100 = 5.000 \text{ TL brüt zarar}$$

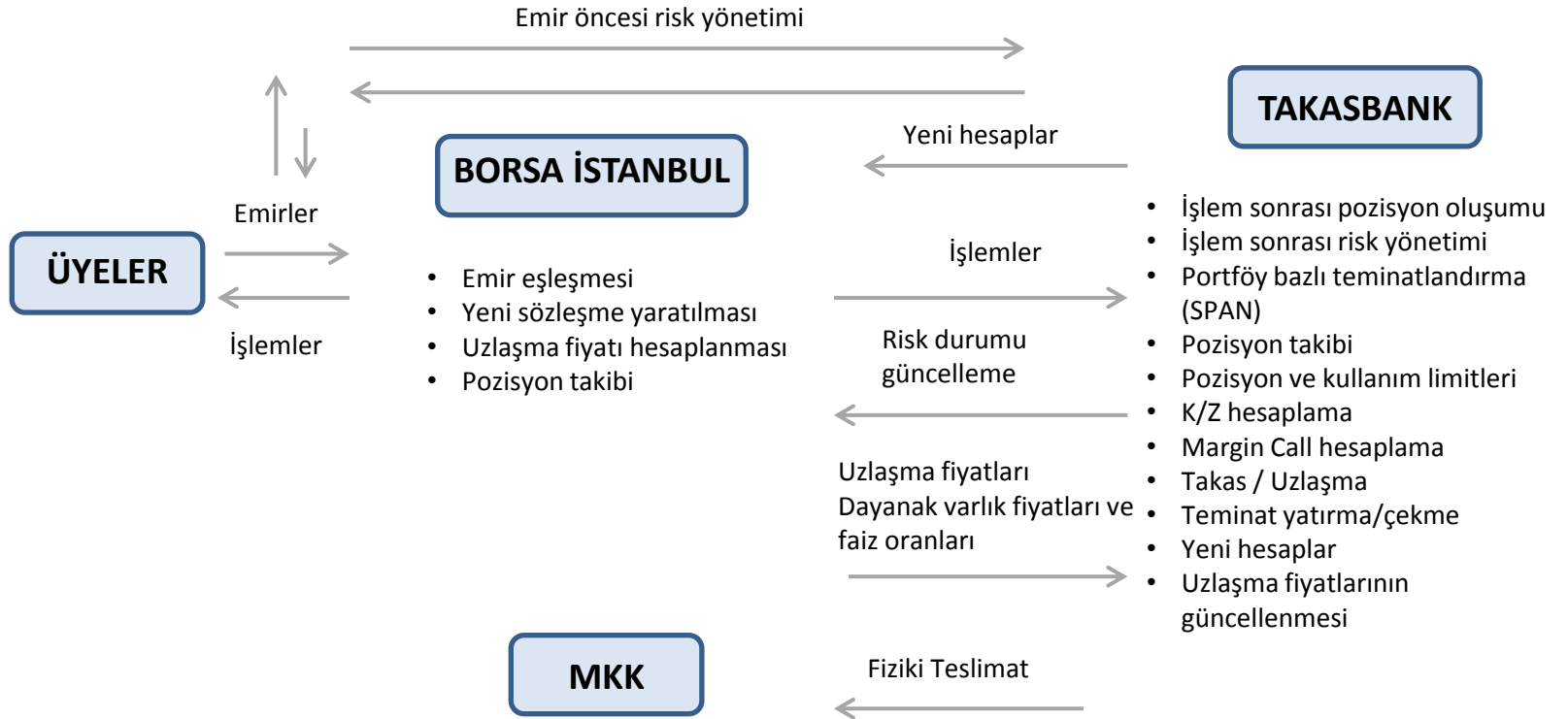
$$\text{Brüt Zarar} - \text{Opsiyon Primi} = \text{Net Zarar} \quad 5.000 \text{ TL} - 2.000 \text{ TL} = 3.000 \text{ TL Net Zarar}$$

Put Satım Opsiyonu

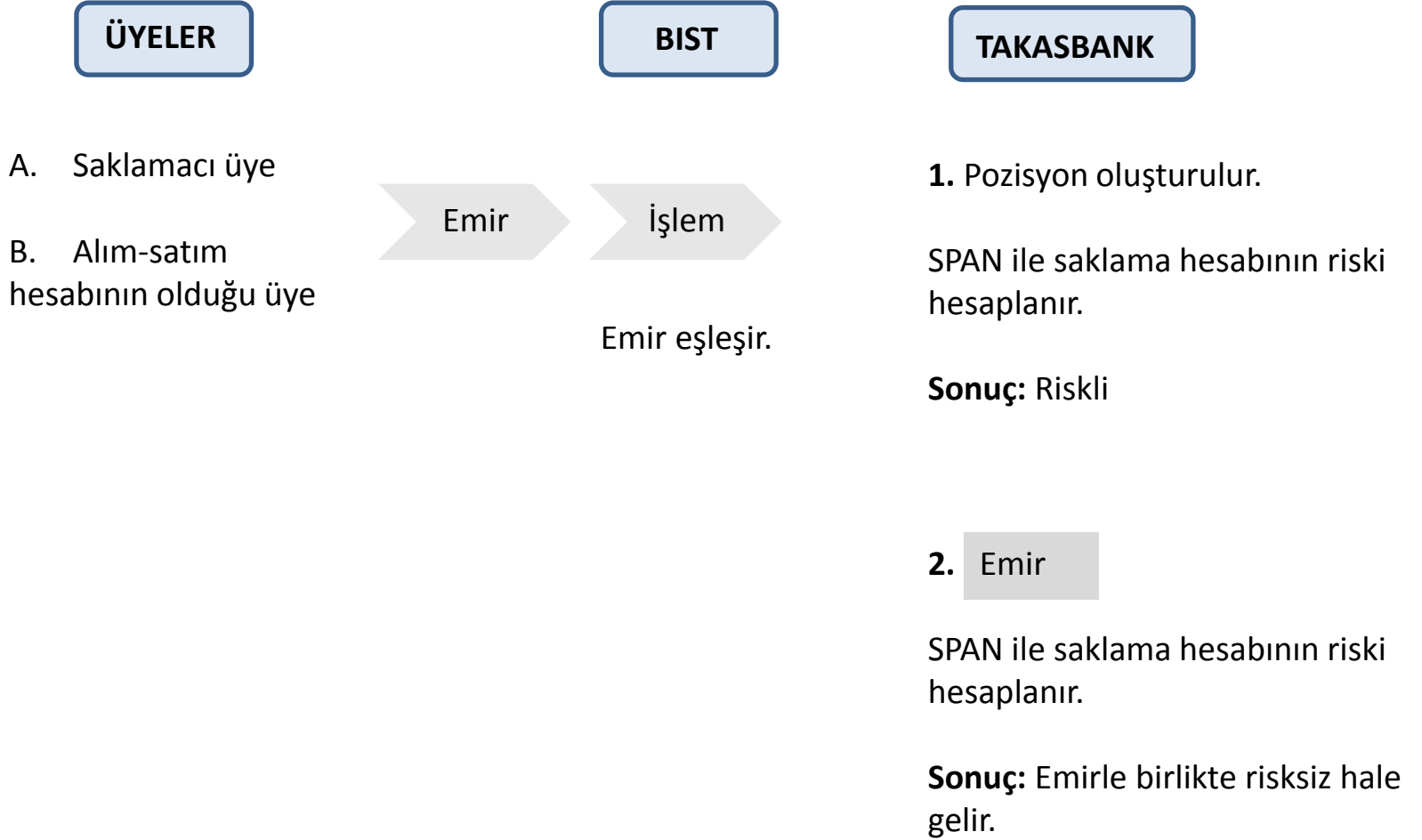

ViOP'ta Nasıl İşlem Yapabilirim?

İşlem Süreci

Risk Yönetimi Süreci

İzmir Şube İletişim Bilgileri

Sedat Toplu

Bölge Müdürü

0 (242) 321 64 66

sedat.toplu@ykyatirim.com.tr

Seçil Akat Kozbay

Şube Yöneticisi

0 (232) 489 78 53

secil.kozbay@ykyatirim.com.tr

Barış Türker

0 (232) 489 50 78

Baris.Turker@ykyatirim.com.tr

Süreyya Şensarı

0 (232) 489 79 42

sureyya.sensari@ykyatirim.com.tr

Buğra H. Nuzumlaer

0 (232) 489 38 69

hakki.nuzumlaer@ykyatirim.com.tr

Teşekkürler..

Türev Masası İrtibat için;
0 (212) 319 79 90